

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՍԱԿԱՄՈՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ -
ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԿԱՇՄԱԿԵՐՊՈԽԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԵԼԻՔ՝ ՇԱՐԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԿԱՄ ՀՈԳԵՄԵՏ ՆՅՈՒՆԵՐ
ԳՈՐԾԱԾՈՂ ԱՆՁԱՑ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ
ԱԶԱԿՈՎՈԽՅԱՆ-ԶՐԱՂՎԱԾՈԽՅՅԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈԽՅՅԸ

«Գեղարքունիքի մարզի ՏԻՄ համայնքային կազմակերպությունները առանձնակիորեն կարևորում է թմրամոլության և թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառության դեմ պայքարի կազմակերպումը՝ նպատակ ունենալով Հանրապետության բնակչությանը հնարավորինս գերծ պահել թմրամիջոցների բացասական ազդեցությունից, որա մնասակար հետևանքներից: Այս խապակությամբ վավերացվել են հիշյալ ոլորտում ծագող հարաբերությունները Կանոնակարգող միջազգային պայմանագրեր, ինչպես նաև ընդունվել են համապատասխան ներհամայնքային իրավական ակտեր:

2002թվականի դեկտեմբերի 26-ին Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից ընդունվել է «Թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը: Այն կարգավիրում է թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի շրջանառության հետ կապված հարաբերությունները, ինչպես նաև քաղաքացիների առողջության, պետության և հասարակության անվտանգության ապահովման նպատակով սահմանում: Որպես պարունակագիր պահպանությունը և անհարգելելու պետական քաղաքականության իրավական հիմքերը և թմրամոլության դեմ պայքարի հիմնական միջոցները: 2010թվականի ապրիլի 18-ին ընդունված Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգիրը պատասխանատվություն է սահմանում թմրամիջոցների, հոգեմետ նյութերի և դրանց պրեկորսորների ափօրինի շրջանառության հետ կապված հանցավոր արարքների համար:

**Թմրամիջոցների եւ հոգեմեփ նյութերի շրջանառության եւ ապօրինի շրջանառության կանխարգելման բնագավառում ՏԻՄ
կազմակերպությունների քաղաքականության սկզբունքներն են՝**

1) թմրամիջոցների եւ հոգեմետ նյութերի շրջանառության հսկելիությունը եւ վերահսկելիությունը.

- 2) թմրամիջոցների եւ հոգեմետ նյութերի շրջանառության հետ կապված գործունեության տեսակների լիցենզավորումը.
 - 3) թմրամիջոցների եւ հոգեմետ նյութերի ապօրինի շրջանառության հետ կապված թմրամոլության եւ իրավախախորհումների կանխարգելման առաջնայնությունը.
 - 4) թմրամիջոցների եւ հոգեմետ նյութերի ապօրինի շրջանառության համար պատժելիությունը, պատասխանատվությունը եւ դրանց անխուսափելիությունը.
 - 5) թմրամոլության բուժման նոր ձեւերի եւ մեթոդների մշակման բնագավառում գիտական հետազոտությունների իրականացմանը պետական աջակցությունը.
 - 6) թմրամոլության դեմ պայքարում եւ թմրամոլությամբ հիվանդների բժշկավերականգնողական կազմակերպությունների ցանցի զարգացմանը պետական աջակցությունը.
 - 7) թմրամիջոցների եւ հոգեմետ նյութերի ապօրինի շրջանառության կանխարգելման ուղղությամբ միջազգային համագործակցությունը: ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ 2012 2014թ.։

“我就是他。”

1. ማዕከል በመስቀል የሚያሳይሩት አገልግሎት መሆኑን ስርዓት እና የሚያሳይሩት የሚያሳይሩት መሆኑን ስርዓት

Այս նորագույղ նախաթեսով է հրապորդել Իտալացի ռազմավարական խնդիրները՝

- 1) մշակել անչափահասների և երիտասարդների շրջանում թմրամոլության կանխարգելման ժամանակակից և գիտականորեն իիմնավորված մոտեցումներ.
 - 2) սովորող անչափահասների և երիտասարդության շրջանում ներդնել «Հավասար» հավասարին» մեթոդով ուսուցման համակարգ և իրականացնել ուսուցում այդ համակարգով.
 - 3) իրականացնել անչափահասների և երիտասարդների արտառապումական գործունեության և հանգստի հետ կապված ծրագրեր՝ թմրամիջոցների գործածման նկատմամբ նրանց սոցիալական դիմադրողականության խթանման նպատակով.
 - 4) հանրակրթական դպրոցների և ուսումնական այլ հաստատությունների ուսումնական ծրագրերում ընդգրկել թմրամոլության կանխարգելմանն առնչվող դասաժամեր.
 - 5) բարձրացնել հանրակրթական դպրոցներում և ուսումնական այլ հաստատություններում համապատասխան առարկաներ դասավանդող անձանց իրազեկության մակարդակը թմրամոլության և դրա կանխարգելմանն ուղղվածմիջոցառումների վերաբերյալ.
 - 6) ձեռնարկել միջոցներ թմրամոլության և դրա հասցրած վնասի վերաբերյալ անչափահասների օրինական ներկայացուցիչների (ծնողներ, որդիքնորդներ, խնամակալներ, հոգաբարձուներ) իրազեկության բարձրացման ուղղությամբ՝

թմրամոլության կանխարգելման գործընթացին նրանց ակտիվ ներգրավվածության
ապահովման
նպատակով.

7) ապահովել անշափահասների և երիտասարդների շրջանում թմրամոլության
կանխարգելման ուղղված նախաձեռնություններին հասարակական
կազմակերպությունների ակտիվ ներգրավումը: ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ 2012 2014թթ.

**Նպատակ 2. Թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ նյութեր գործածող
անձանց վաղ հայտնաբերումը և ուղեգրումը համապատասխան
բուժիաստատություններ: Այս նպատակը նախատեսում է իրագործել
հետևյալ ռազմավարական խնդիրները՝**

1) ապահովել սերտ համագործակցություն թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ նյութեր
գործածող անձանց շրջանում փոխօգնության, խնամքի, աջակցության և
կանխարգելման ծրագրերի, իրականացնող կազմակերպությունների և թմրաբանական
բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող բժշկական
կազմակերպությունների միջև.

2) ուժեղացնել առողջության առաջնային պահպանման հաստատությունների կողմից
թմրամիջոցներ գործածողանձանց անբոլատոր հսկողությունը.

3) միջոցներ ծեռնարկել նարկոլոգիական բուժիաստատություններից դուրս
խորհրդատվական և հոգեբանականացակցության կենտրոններ հիմնելու ուղղությամբ,
թմրամոլության հետ կապված կամավոր խորհրդատվություն,
հոգեբանական աջակցություն պահպանվելու, ինչպես նաև անհրաժեշտության դեպքում
նրանց համապատասխաննարկոլոգիական բուժիաստատություններ ուղեգրելու
նպատակով.

4) ապահովել հասարակական կազմակերպությունների ներգրավումը թմրամիջոցներ
կամ հոգեմետ նյութերգործածող անձանց շրջանում խորհրդատվական և սոցիալ-
հոգեբանական աջակցության, նրանց բուժման և վերականգնման ծրագրերի բոլոր
փուլերում: ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ 2012 2014թթ.

**Նպատակ 3. Թմրամիջոցներից կամ հոգեմետ նյութերից
կախվածությամբ անձանց իետրուժական սոցիալական
վերահինտեգրումը**

Այս նպատակը նախատեսում է մշակել և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին
և համայնքային կազմակերպությունները իրականացնելու թմրամիջոցներ կամ
հոգեմետ նյութեր գործածող անձանց համար նախատեսված սոցիալական
աջակցության և զբաղվածության ծրագրեր:

. Ակնկալվող արդյունքները

1) կիաստատիվ սերտ համագործակցություն թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ նյութեր
գործածող անձանց շրջանում փոխօգնության, խնամքի, աջակցության և
կանխարգելման ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունների և նարկոլոգիական
բուժիաստատությունների միջև:

2.Կուժեղացվի պայքարը թմրամոլությամբ հիվանդ անձանց նկատմամբ խորականութեան վերազմանութեալամբ.

3) Կիրմնվեն խորհրդատվական և հոգեբանական աջակցության կենտրոններ կարկուողիական բուժհաստատություններից դուրս.

4) Կապահովվի հասարակական կազմակերպությունների ներգրավումը թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ նյութեր գործածող անձանց շրջանում խորհրդատվական և սոցիալ-հոգեբանական աջակցության, նրանց բուժման և վերականգնման ծրագրերի բոլոր փուկերում.

5) Կձեռնարկվեն միջոցներ նարկությական բուժհաստատությունների վերանորոգման, հիվանդանոցային պայմանների բարելավման և համապատասխան բուժարդարավությամբ.

6) Կրարձրացվի նարկոլոգիայի ոլորտի մասնագետներ պատրաստող հաստատությունների գիտական և կրթական մակարդակը.

7) Կապահովվի նարկոլոգիայի ոլորտի թժիշկների և միջին բուժանձնակազմի որակյալ մասնագիտացումը և վերապատրաստումը.

8) Կապահովվի ներարկային թմրամիջոց գործածող անձանց շրջանում վնասի և վագնեցման ծրագրերի լիարժեք իրականացումը, կմշակվեն համապատասխան չափորոշիչներ, ուղեցուցներ:

9) Կապահովվի շահագրգիռ կազմակերպությունների սերտ համագործակցությունը ներարկային թշրամիջոց գործածողների շրջանում վնասի նվազեցման միջոցառումներ իրականացնելու գործում.

10) Կրարձրացվի վնասի նվազեցման ծրագրեր իրականացնող կյազմակերպությունների ներուժը.

11) Կմշակվեն և տեղական ինքնակարավարման մարմիններին, կիսամյամբային կազմակերպություններին, կառաջարկվեն իրականացնելու թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ նյութեր գործածող անձանց համար նախատեսված աջակցության և զբաղվածության ծրագրեր: ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ 2012-2014թթ

卷之三十一